

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи судово-медичної експертизи»

**Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність
Освітня програма: Правоохоронна діяльність**

ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

**Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)
Другий (магістерський) рівень вищої освіти**

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи судово-медичної експертизи» є формування у здобувачів вищої освіти знань про основні положення судової медицини, навичок і вмінь ефективного їх застосування для правильного і своєчасного призначення судово-медичних експертиз, вірного формулювання їх цілей, розуміння та трактування їх висновків під час досудового розслідування кримінальних проваджень у межах визначеної законом підслідності, а також взаємодії з фахівцями установ судово-медичної експертизи.

Завдання:

– ознайомлення здобувачів вищої освіти з предметом «Основи судово-медичної експертизи», її завданнями, законодавчими і процесуальними положеннями судово-медичної експертизи;

– формування знань про обставини, при яких необхідно обов'язково призначати судово-медичну експертизу, а також про права і обов'язки експертів-медиків і працівників судово-слідчих органів в організації і проведенні такого виду експертиз;

– вироблення знань про види, порядок призначення і проведення судово-медичної експертизи в кримінальному і цивільному процесі;

– ознайомлення з організацією і методикою проведення судово-медичних експертиз потерпілих, підозрюваних та інших осіб, трупа, речових доказів та за матеріалами цивільних справ та кримінальних проваджень;

– ознайомлення з досвідом роботи і досягненнями бюро судово-медичних експертиз.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;
- Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок;
- Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок;
- Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань;
- Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів;
- Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення;
- Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді;
- Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення;

Зміст дисципліни: Предмет, зміст і завдання судової медицини. Характеристика предмету, методів та об'єктів судової медицини. Зв'язок судової медицини з медичними та юридичними дисциплінами. Історія та етапи розвитку судової медицини в Україні. Організація судово-медичної експертизи в Україні. Сучасний стан і тенденції розвитку. Поняття і задачі судово-медичної експертизи. Поняття про танатологію. Значення вчення про смерть для судової медицини. Констатація факту смерті, її первинні ознаки та їх визначення, уявна смерть. Правові аспекти трансплантації органів та тканин. Діагностика клінічної

і біологічної смерті. Огляд трупа на місці його виявлення; правова регламентація огляду місця події. Організація огляду, його учасники. Стадії огляду: статична, динамічна. Завдання лікаря-спеціаліста під час огляду трупів на місці його виявлення. Порядок та методика огляду трупа. Визначення поняття “травма”, “ушкодження”. Класифікація пошкоджень в залежності від діючого фактора, характеру та ступеня тяжкості. Травматизм та його види. Судово-медичні особливості різних видів травматизму. Транспортна травма та її види. Основні види автомобільної травми. Зв’язок фаз автомобільної травми з механізмом утворення ушкоджень. Особливості огляду місця ДТП. Судово-медична експертиза автомобільної травми. Травма від зіткнення людини з автомобілем, який рухається. Травма від переїзду колесом автомобіля. Травма в кабіні автомобіля; травма в наслідок падіння з кузова; травма в кабіні автомобіля (водія і пасажира); травма в результаті здавлювання тіла між автомобілем та нерухомим предметом. Вогнепальна зброя, її види. Патрон та його складові частини. Механізм пострілу. Пояси дії куль в залежності від їх кінетичної сили; гідродинамічна дія. Бойовий патрон. Місцева та загальна дія високої температури. Оцінки, які спричинені полум’ям, розпеченим предметом, гарячою рідиною та паром. Їх морфологічна характеристика. Визначення дії ушкодженого фактора, площі та ступеня опіків. Наслідки опіків. Причини смерті від дії високої температури та в різних стадіях опікової хвороби. Поняття про отрути та отруєння. Умови дії отрут. Вплив просторового, часового та концентраційного фактора. Особливості огляду місця події при підозрі на смерть від отруєння. Вимоги до судово-медичного дослідження трупа у разі підозрі на отруєння. Поняття про кисневе голодування, асфіксію та механічну асфіксію. Стадії життєвого перебігу асфіксії. Класифікація механічних видів асфіксії. Загальноасфіксійні ознаки. Приводи до судово-медичної експертизи потерпілих, обвинувачених та інших осіб, її організація, особливості проведення і документація. Поняття речових доказів біологічного походження, які підлягають судово-медичному дослідженню, їх значення при розкритті злочинів проти життя та здоров’я особи. Виявлення, фіксація, оцінка, вилучення, упаковка і направлення речових доказів і направлення на дослідження. Експертиза крові. Статева, видова, групова належність. Судово-медична експертиза при розгляді питань про батьківство, материнство, підміну дітей. Експертиза сперми, слини, волосся та інших біологічних об’єктів. Питання, які ставляться при направленні об’єктів на експертизу.

Рік, семестр: I рік навчання, 2 семестр.

Тривалість: 5 кредитів ECTS, 150 годин.

Семестровий контроль – залік.